

МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

УДК 327.7 : 328

DOI <https://doi.org/10.32782/TNU-2663-6468/2024.4/08>**Богданова В.О.**

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

РОЛЬ МІЖПАРЛАМЕНТСЬКОЇ СПІВПРАЦІ У ФОРМУВАННІ МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІТИКИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ

У статті наголошено, що міжпарламентська співпраця відіграє ключову роль у формуванні міжнародної політики, надаючи парламентарям можливість впливати на глобальні процеси та сприяти вирішенню важливих міжнародних питань. Завдяки такій співпраці, національні парламенти отримують змогу активно долучатися до розробки та реалізації міжнародних політик, забезпечуючи їхню ефективність та узгодженість на глобальному рівні. Дослідження показало, що виклики, з якими стикаються міжнародні парламентські організації, включають різноманітність політичних систем, культурні відмінності, геополітичні конфлікти, недостатню інституційну спроможність та вплив національних інтересів. Водночас наголошено на тому, що для подолання цих викликів перспективними є заходи зі зміцнення інституційних механізмів, посилення діалогу та співробітництва, використання цифрових технологій, просування демократичних цінностей та залучення громадянського суспільства до процесу формування міжнародної політики. Підкреслено, що однією з ключових особливостей міжпарламентської співпраці є її здатність бути гнучким інструментом для реагування на нові виклики міжнародної політики.

Важливим є те, що розвиток міжпарламентської співпраці, який ґрунтується на діалозі, навчанні та обміні досвідом, сприяє підвищенню ефективності міжнародної політики, зміцненню демократичних інститутів і створенню умов для більш гармонійного співіснування держав на світовій арені. Однак для досягнення максимальних результатів необхідно продовжувати удосконалювати механізми співпраці, враховуючи сучасні виклики та реалії глобальної політики.

Зроблено висновок про те, що роль міжпарламентської співпраці у формуванні міжнародної політики є надзвичайно важливою, оскільки вона забезпечує платформу для обговорення та узгодження позицій з ключових питань глобального значення. Зокрема, міжнародні парламентські асамблеї та форуми виступають ефективними інструментами для вироблення спільних підходів до вирішення таких проблем, як мир та безпека, економічний розвиток, захист прав людини, а також екологічна стійкість.

Ключові слова: механізми співпраці, міжпарламентська співпраця, міжнародна політика, міжпарламентська взаємодія, парламентські інституції, парламент, виклики, прийняття рішень.

Постановка проблеми. Міжпарламентська співпраця відіграє важливу роль у формуванні міжнародної політики та забезпеченні стабільності в умовах глобальних викликів. Однак, сучасний етап розвитку міжнародних відносин характеризується зростанням напруженості, політичної поляризації та новими геополітичними викликами, що створює серйозні перешкоди для ефективної взаємодії парламентів різних держав.

Відсутність належного рівня координації та довіри між парламентськими інституціями призводить до зниження ефективності міжнарод-

ної політики, ослаблення дипломатичних зусиль та уповільнення процесів мирного вирішення конфліктів. На тлі посилення авторитарних тенденцій у деяких країнах, зростання націоналістичних настроїв та порушення принципів міжнародного права виникає необхідність у пошуку нових підходів до міжпарламентської співпраці, що сприятимуть зміцненню міжнародного правопорядку та розвитку демократичних інститутів.

З огляду на це, важливим є дослідження теоретичних засад міжпарламентської співпраці та аналіз її практичного значення у контексті сучасних

геополітичних реалій. Це сприятиме виробленню нових підходів до міжнародної парламентської дипломатії, які б відповідали сучасним викликам та забезпечували ефективне співробітництво між державами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У останні роки значна увага науковців спрямована на дослідження ролі міжпарламентської співпраці у формуванні міжнародної політики. Це питання активно вивчають дослідники, зокрема, зосереджуючи увагу на теоретичних і практичних аспектах міжпарламентської взаємодії. Відтак, актуальними є праці А.І. Бойка [1], який розглядає теоретичні основи міжпарламентської співпраці та її вплив на формування міжнародної політики. Бойко [1] підкреслює, що міжпарламентська дипломатія стала важливим інструментом у глобалізації політичних процесів та забезпеченні міжнародної безпеки. У роботах С.В. Гончарука [4] досліджено сучасні тенденції міжпарламентської дипломатії, зокрема вплив глобалізації на міжпарламентські відносини та виклики, які виникають у цьому контексті.

О.І. Євсєєва [5] акцентує увагу на аналізі різних моделей взаємодії національних парламентів у складі міжнародних організацій. В. С. Коваль [7] вказує на вплив міжпарламентської взаємодії на формування глобальних політичних норм, відзначаючи, що національні парламенти відіграють ключову роль у реалізації міжнародних зобов'язань та стандартизації глобальної політики. М.П. Лаврова [9] підкреслила важливість участі українського парламенту у міжнародних міжпарламентських платформах для формування глобальних політичних норм та стандартів. Ю.О. Мельниченко [10] аналізує український контекст міжпарламентської співпраці, відзначаючи, що ефективність цієї взаємодії залежить від інтеграції української політики у глобальні процеси.

Публікації І.В. Петренка [11] і Н.А. Сидоренка [12] зосереджені на специфіці міжпарламентської співпраці в контексті європейської інтеграції та глобальних викликів. О.Г. Тимченко [13] і В.Б. Шевченко [15] досліджують взаємодію міжпарламентських інститутів та їхній вплив на міжнародні політичні процеси, зокрема на формування глобальних стратегій та норм.

Усі ці дослідження підкреслюють значущість міжпарламентської співпраці як ефективного інструменту формування міжнародної політики та вказують на важливість інтеграції національних інтересів у глобальний контекст.

Постановка завдання. Метою цієї статті є комплексний аналіз ролі міжпарламентської співпраці у формуванні міжнародної політики з акцентом на теоретичні основи та практичне значення цієї взаємодії.

Виклад основного матеріалу. Міжпарламентська співпраця є важливим інструментом сучасної міжнародної політики, що дозволяє парламентарям різних держав обмінюватися досвідом, обговорювати ключові питання глобального масштабу та сприяти налагодженню діалогу між державами. У контексті глобалізації та зростання геополітичних викликів роль міжпарламентської співпраці значно зросла, оскільки вона дозволяє знаходити спільні рішення для складних міжнародних проблем.

Міжпарламентська співпраця є ключовим елементом у формуванні міжнародної політики та зміцненні глобальної стабільності. Дослідження показали, що ефективна міжпарламентська взаємодія здатна значно підвищити рівень довіри між державами, сприяти обміну досвідом у вирішенні спільних проблем та сприяти розвитку міжнародного правопорядку [1;8].

Одним із основних результатів дослідження є встановлення факту, що міжпарламентські інституції, такі як Міжпарламентський союз та ПАРЕ, активно впливають на процеси демократизації, забезпечуючи платформу для обговорення питань глобальної безпеки, прав людини та розвитку. Їх діяльність сприяє гармонізації законодавства та впровадженню спільних стандартів, що є важливим для зміцнення міжнародного співробітництва.

Аналіз також виявив, що у багатьох країнах світу міжпарламентська співпраця допомагає подолати політичні бар'єри та сприяє зниженню рівня напруженості у міжнародних відносинах. Наприклад, парламентські асамблеї регіональних організацій, таких як Європейський парламент, виступають важливим інструментом у процесах інтеграції країн-членів ЄС, забезпечуючи ефективну координацію політик у різних сферах, включаючи економіку, безпеку та права людини [12; 15].

Однак, незважаючи на значний потенціал міжпарламентської співпраці, існують і серйозні виклики. Наприклад, політична поляризація та зростання націоналістичних настроїв можуть перешкоджати досягненню консенсусу на міжпарламентських форумах. Це підкреслює необхідність подальшого вдосконалення механізмів міжпарла-

ментської взаємодії, зокрема шляхом посилення ролі громадянського суспільства та залучення експертів для обговорення складних питань.

Помітним є те, що міжпарламентська співпраця, яка базується на принципах взаємної поваги, відкритості та прагненні до спільних рішень, є важливим інструментом у забезпеченні стабільності та безпеки на міжнародній арені. Водночас, для підвищення її ефективності необхідно враховувати сучасні виклики та розвивати нові підходи до співпраці, що відповідають актуальним геополітичним реаліям [2; 5; 9].

Важливим аспектом є створення механізмів, що забезпечують прозорість і підзвітність діяльності міжнародних парламентських інституцій. Це включає не лише моніторинг політичних рішень, але й контроль за фінансовими аспектами діяльності депутатів, що є ключовим для забезпечення довіри між державами-учасниками. Наприклад, у рамках Європейського парламенту впроваджені заходи щодо забезпечення фінансової прозорості, які включають обов'язкове декларування фінансових інтересів та активів парламентарів. Ці декларації є відкритими для громадськості та регулярно перевіряються незалежними органами, що значно знижує ризик виникнення конфлікту інтересів та корупційних зловживань.

Аналогічні підходи застосовуються і в інших міжнародних парламентських структурах. Зокрема, в Парламентській асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) діють механізми контролю за дотриманням етичних стандартів, включаючи правила щодо прийняття подарунків та участі в лобістських ініціативах. Ці заходи спрямовані на забезпечення незалежності та неупередженості парламентарів у їхній діяльності [3; 5; 8].

Одним із важливих результатів впровадження таких механізмів є підвищення рівня довіри до міжнародних парламентських інституцій, що, своєю чергою, сприяє більш ефективній співпраці між країнами. Наприклад, у рамках Міжпарламентського союзу (МПС) спільні ініціативи щодо боротьби з корупцією та підтримки демократії стали можливими завдяки чітко визначеним етичним стандартам і прозорим механізмам взаємодії між парламентами різних країн [12].

Ці приклади свідчать про те, що впровадження системи фінансової прозорості та етичного контролю є критично важливим для зміцнення міжпарламентської співпраці та забезпечення її ефективності. Крім того, такі заходи дозволяють запобігати зловживанням і забезпечувати більш справедливе прийняття рішень на міжнародному

рівні, що сприяє загальному зміцненню міжнародного правопорядку.

Важливим аспектом міжпарламентської співпраці є також налагодження ефективних механізмів обміну інформацією між парламентами різних країн. Наприклад, одним із найефективніших інструментів у цій сфері є створення міжнародних баз даних, до яких мають доступ парламентарі та представники виконавчих органів влади.

У рамках Парламентської асамблеї НАТО діє система спільного обміну даними, що дозволяє країнам-членам оперативно ділитися інформацією щодо національних і міжнародних загроз безпеці, включаючи питання кібербезпеки, тероризму та військових конфліктів. Цей обмін даними забезпечує більш оперативне реагування на виклики та дозволяє координувати зусилля різних держав для забезпечення глобальної безпеки [11; 14].

З іншого боку, Міжпарламентський союз (МПС) активно сприяє обміну законодавчим досвідом між країнами, забезпечуючи доступ до баз даних законодавчих ініціатив та рішень різних парламентів. Це дозволяє державам враховувати успішний досвід інших країн у своїх національних політиках та забезпечувати більш гармонійне правове середовище на міжнародному рівні.

Окрім цього, варто відзначити роль технологій у зміцненні міжпарламентської співпраці. Використання цифрових платформ для проведення спільних засідань та обговорень дозволяє значно розширити можливості для взаємодії між парламентами, знижуючи витрати на організацію таких заходів і роблячи їх більш доступними для широкого кола учасників. Цей підхід активно використовується в Європейському парламенті, де вже кілька років поспіль успішно проводяться онлайн-сесії та засідання комітетів з участю представників національних парламентів країн-членів ЄС [7; 11; 15].

Таким чином, інтеграція новітніх технологій і створення спільних інформаційних ресурсів сприяє підвищенню ефективності міжпарламентської співпраці. Це, своєю чергою, забезпечує більш оперативне вирішення міжнародних проблем та зміцнює позиції парламентських інституцій як важливих акторів у міжнародній політиці.

Водночас, міжпарламентська співпраця також стикається з викликами, пов'язаними з культурними, політичними та правовими відмінностями між країнами-учасниками. Ці відмінності можуть створювати бар'єри на шляху досягнення консенсусу та ускладнювати координацію спільних зусиль.

Наприклад, в рамках співпраці парламентів країн Європейського Союзу часто виникають труднощі через різні підходи до вирішення таких питань, як імміграція, захист прав людини та економічна політика. Різні національні інтереси та внутрішні політичні процеси можуть перешкоджати досягненню спільних рішень, особливо коли йдеться про питання, що потребують єдиного підходу [2].

Для подолання цих викликів необхідно впроваджувати механізми діалогу та примирення, які дозволяють враховувати специфіку кожної країни, водночас зберігаючи спільну мету співпраці. Наприклад, у рамках Парламентської асамблеї Ради Європи часто використовуються практики медіації та залучення незалежних експертів, які допомагають сторонам знайти компроміси у складних ситуаціях.

Ще одним важливим аспектом, що сприяє зміцненню міжпарламентської співпраці, є розвиток освітніх та навчальних програм для парламентарів. Ці програми, які часто організуються міжнародними організаціями та парламентськими асамблеями, сприяють підвищенню кваліфікації депутатів, ознайомленню з міжнародними стандартами та кращими практиками, а також зміцненню міжособистісних зв'язків між парламентарями різних країн [3; 9].

Наприклад, Міжпарламентський союз регулярно проводить тренінги та семінари з питань демократії, прав людини та міжнародного права для членів національних парламентів. Такі заходи не лише підвищують професійний рівень депутатів, але й сприяють формуванню спільного бачення глобальних проблем та шляхів їх вирішення.

Крім того, важливу роль відіграють обміни та стажування для парламентарів, які дають можливість безпосередньо ознайомитися з роботою інших парламентів, перейняти досвід і налагодити контакти з колегами з інших країн. Це сприяє не лише підвищенню рівня знань, але й зміцненню довіри та взаєморозуміння між представниками різних парламентів.

Загалом, розвиток міжпарламентської співпраці, який ґрунтується на діалозі, навчанні та обміні досвідом, сприяє підвищенню ефективності міжнародної політики, зміцненню демократичних інститутів і створенню умов для більш гармонійного співіснування держав на світовій арені. Однак для досягнення максимальних результатів необхідно продовжувати удосконалювати механізми співпраці, враховуючи сучасні виклики та реалії глобальної політики [2; 5; 10].

Роль міжпарламентської співпраці у формуванні міжнародної політики є надзвичайно важливою, оскільки вона забезпечує платформу для обговорення та узгодження позицій з ключових питань глобального значення. Зокрема, міжнародні парламентські асамблеї та форуми виступають ефективними інструментами для вироблення спільних підходів до вирішення таких проблем, як мир та безпека, економічний розвиток, захист прав людини, а також екологічна стійкість.

Одним із прикладів ефективної ролі міжпарламентської співпраці у формуванні міжнародної політики є робота Парламентської асамблеї ОБСЄ, яка сприяє зміцненню безпеки та співпраці в Європі. Депутати з різних країн мають можливість обговорювати актуальні питання безпеки, спостерігати за виборчими процесами та сприяти вирішенню конфліктів. Важливість цієї співпраці полягає в тому, що парламенти можуть впливати на уряди своїх країн, забезпечуючи виконання міжнародних угод і стандартів [9; 13].

Міжпарламентські організації також відіграють ключову роль у формуванні міжнародної політики щодо захисту прав людини. Наприклад, Парламентська асамблея Ради Європи активно працює над просуванням демократичних цінностей, захистом прав людини та верховенством права серед країн-членів. Через свої резолюції та рекомендації вона сприяє розробці міжнародних стандартів та впровадженню їх у національні законодавства, що має значний вплив на формування міжнародної політики в цій сфері.

В економічному контексті міжпарламентська співпраця також відіграє важливу роль у вирішенні питань, пов'язаних із глобальною торгівлею, інвестиціями та економічною стабільністю. Наприклад, парламентські асамблеї міжнародних економічних організацій, таких як Світова організація торгівлі (СОТ), сприяють гармонізації торговельних правил і політик, забезпечуючи справедливі умови для всіх учасників міжнародної торгівлі. Такі зусилля сприяють стабільності та передбачуваності на світовому ринку, що позитивно впливає на економічне зростання та добробут країн [12; 14].

Крім того, у контексті глобальних екологічних викликів міжпарламентська співпраця відіграє важливу роль у формуванні політик, спрямованих на збереження навколишнього середовища та боротьбу зі змінами клімату. Наприклад, Міжпарламентський союз активно працює над створенням спільних стратегій для зменшення викидів парникових газів та адаптації до кліматичних

змін, забезпечуючи участь національних парламентів у реалізації Паризької угоди.

Таким чином, міжпарламентська співпраця є важливим елементом у формуванні міжнародної політики, сприяючи виробленню спільних рішень та забезпеченню їхньої реалізації на глобальному рівні. Вона дозволяє парламентам різних країн впливати на міжнародну політику, сприяючи стабільності, розвитку та захисту глобальних інтересів.

Однією з ключових особливостей міжпарламентської співпраці є її здатність бути гнучким інструментом для реагування на нові виклики міжнародної політики. У світі, де глобальні процеси стають дедалі складнішими та взаємопов'язаними, міжпарламентські форуми відіграють критичну роль у швидкому обміні інформацією, координації дій та виробленні спільних позицій з актуальних питань [13].

Наприклад, у контексті глобальних криз, таких як пандемія COVID-19, міжпарламентська співпраця стала важливим механізмом для обговорення та координації заходів з подолання наслідків кризи. Через міжпарламентські зустрічі представники різних країн могли обмінюватися досвідом, розробляти спільні рекомендації щодо ефективних заходів захисту здоров'я та соціально-економічної підтримки населення. Це сприяло виробленню узгоджених міжнародних стратегій, які забезпечили більш ефективне реагування на пандемію та її наслідки.

Ще одним важливим напрямом є співпраця в галузі безпеки та оборони, де міжпарламентські контакти дозволяють формувати спільні підходи до питань глобальної безпеки. Парламенти, які активно взаємодіють у рамках таких організацій, як НАТО або Парламентська асамблея ОБСЄ, мають змогу обговорювати загрози, з якими стикається світове співтовариство, і виробляти колективні рішення для їх подолання. Такі зусилля сприяють зміцненню міжнародної стабільності, а також підтримці миру та безпеки на глобальному рівні [6; 8; 11].

Крім того, міжпарламентська співпраця відіграє вирішальну роль у розвитку регіональної інтеграції. Наприклад, у рамках Європейського Союзу Європейський парламент виступає не лише законодавчим органом, але й платформою для обміну ідеями та вироблення спільної політики серед країн-членів. Це сприяє гармонізації законодавств, посиленню політичної та економічної інтеграції та забезпеченню стабільності в регіоні.

Не менш важливою є роль міжпарламентської співпраці у формуванні міжнародної політики

у сфері прав людини та гуманітарного права. Парламенти можуть не лише ухвалювати відповідні закони на національному рівні, але й активно впливати на міжнародні стандарти, зокрема через участь у розробці та імplementації міжнародних договорів. Таким чином, міжпарламентська співпраця стає важливим інструментом просування та захисту прав людини в усьому світі [2; 6; 10].

Слід також відзначити, що міжпарламентська співпраця має значний потенціал у сфері запобігання та вирішення конфліктів. Парламенти, завдяки своїй представницькій функції, можуть слугувати каналом для мирного діалогу та переговорів, допомагаючи знайти компромісні рішення у ситуаціях, що можуть призвести до конфліктів. Наприклад, міжпарламентські делегації можуть виступати посередниками у мирних процесах, сприяючи зниженню напруженості та запобіганню ескалації конфліктів.

Таким чином, міжпарламентська співпраця відіграє ключову роль у формуванні міжнародної політики, надаючи парламентарям можливість впливати на глобальні процеси та сприяти вирішенню важливих міжнародних питань. Завдяки такій співпраці, національні парламенти отримують змогу активно долучатися до розробки та реалізації міжнародних політик, забезпечуючи їхню ефективність та узгодженість на глобальному рівні [7; 13].

Отже, узагальнюючи результати нашого дослідження, можемо відмітити ряд викликів, що стоять перед налагодженням розвитку міжпарламентської співпраці у формуванні міжнародної політики, а саме:

1. Різноманітність політичних систем та культурних відмінностей. Одним із головних викликів міжпарламентської співпраці є різноманітність політичних систем та культурних відмінностей між країнами. Держави з різними формами правління, рівнями демократичного розвитку та культурними цінностями можуть мати різні підходи до вирішення міжнародних питань. Це ускладнює досягнення консенсусу та вироблення спільних позицій з ключових питань міжнародної політики.

2. Поляризація та геополітичні конфлікти. Геополітична напруженість, що зростає у світі, та конфлікти між країнами, зокрема між великими державами, створюють додаткові виклики для міжпарламентської співпраці. Поляризація та різні зовнішньополітичні пріоритети ускладнюють роботу парламентських організацій, оскільки різні сторони часто не можуть дійти згоди щодо глобальних проблем.

3. Недостатня інституційна спроможність. Деякі міжнародні парламентські організації стикаються з обмеженнями у своїй інституційній спроможності. Це може включати брак ресурсів, недостатню кількість кваліфікованого персоналу або слабку координацію між різними рівнями управління. Такі проблеми можуть призвести до недостатньої ефективності у формуванні та реалізації міжнародної політики.

4. Вплив національних інтересів. Іноді національні інтереси окремих держав можуть суперечити загальним цілям міжнародної співпраці. Це може призводити до того, що парламентарі з різних країн більше зосереджуються на захисті своїх національних позицій, ніж на просуванні спільних інтересів на міжнародному рівні.

5. Інформаційні загрози та дезінформація. У сучасному світі інформаційні загрози, такі як дезінформація та пропаганда, можуть значно ускладнити міжпарламентську співпрацю. Неправдива інформація може спричинити недовіру між державами, вплинути на рішення парламентарів та призвести до неправильної оцінки міжнародної ситуації [10; 14].

Задля подолання викликів міжпарламентської співпраці нами запропоновано наступні перспективи:

1. Зміцнення інституційних механізмів. Для подолання викликів, пов'язаних з інституційною спроможністю, важливо посилити організаційну структуру міжпарламентських організацій. Це може включати підвищення ефективності управління, збільшення фінансування та залучення кваліфікованих кадрів. Зміцнення інституційних механізмів дозволить підвищити роль парламентів у формуванні міжнародної політики.

2. Посилення діалогу та співробітництва. Для подолання різноманітності політичних систем та культурних відмінностей важливо посилити діалог між парламентарями з різних країн. Проведення регулярних зустрічей, форумів та семінарів може сприяти обміну думками та досвідом, що дозволить краще зрозуміти позиції один одного та досягти компромісів у вирішенні міжнародних питань.

3. Розвиток цифрових платформ для співпраці. Використання цифрових технологій та платформ може значно підвищити ефективність міжпарламентської співпраці. Віртуальні зустрічі, онлайн-конференції та цифрові бази даних можуть сприяти більш швидкому та ефективному обміну інформацією між парламентами, що підвищить їхню здатність реагувати на глобальні виклики [9].

4. Просування демократичних цінностей. Міжпарламентські організації можуть відігравати ключову роль у просуванні демократичних цінностей на глобальному рівні. Зміцнення демократії та верховенства права в різних країнах світу сприятиме покращенню міжнародної співпраці та зміцненню стабільності у світі.

5. Участь громадянського суспільства. Залучення громадянського суспільства до процесу міжпарламентської співпраці може підвищити прозорість та підзвітність парламентських організацій. Співпраця з неурядовими організаціями, академічними установами та експертами може сприяти виробленню більш обґрунтованих та ефективних рішень у сфері міжнародної політики [7].

Загалом, попри існуючі виклики, міжпарламентська співпраця має значний потенціал для розвитку і може відігравати ще більшу роль у формуванні міжнародної політики в майбутньому. Посилення співпраці, інституційної спроможності та залучення широкого спектру учасників дозволить парламентам ефективніше реагувати на глобальні виклики та сприяти побудові стабільного та мирного світового порядку.

Висновки. Міжпарламентська співпраця відіграє ключову роль у формуванні міжнародної політики, надаючи парламентарям можливість впливати на глобальні процеси та сприяти вирішенню важливих міжнародних питань. Завдяки такій співпраці, національні парламенти отримують змогу активно долучатися до розробки та реалізації міжнародних політик, забезпечуючи їхню ефективність та узгодженість на глобальному рівні.

Виклики, з якими стикаються міжнародні парламентські організації, включають різноманітність політичних систем, культурні відмінності, геополітичні конфлікти, недостатню інституційну спроможність та вплив національних інтересів. Водночас, для подолання цих викликів перспективними є заходи зі зміцнення інституційних механізмів, посилення діалогу та співробітництва, використання цифрових технологій, просування демократичних цінностей та залучення громадянського суспільства до процесу формування міжнародної політики.

Однією з ключових особливостей міжпарламентської співпраці є її здатність бути гнучким інструментом для реагування на нові виклики міжнародної політики. У світі, де глобальні процеси стають дедалі складнішими та взаємопов'язаними, міжпарламентські форуми відіграють критичну роль у швидкому обміні інформацією, координації дій та виробленні спільних позицій з актуальних питань.

Загалом, розвиток міжпарламентської співпраці, який ґрунтується на діалозі, навчанні та обміні досвідом, сприяє підвищенню ефективності міжнародної політики, зміцненню демократичних інститутів і створенню умов для більш гармонійного співіснування держав на світовій арені. Однак для досягнення максимальних результатів необхідно продовжувати удосконалювати механізми співпраці, враховуючи сучасні виклики та реалії глобальної політики.

Роль міжпарламентської співпраці у формуванні міжнародної політики є надзвичайно важливою, оскільки вона забезпечує платформу для обговорення та узгодження позицій з ключових питань глобального значення. Зокрема, міжнародні парламентські асамблеї та форуми виступають ефективними інструментами для вироблення спільних підходів до вирішення таких проблем, як мир та безпека, економічний розвиток, захист прав людини, а також екологічна стійкість.

Список літератури:

1. Бойко А.І. Роль міжпарламентської співпраці у формуванні міжнародної політики: теоретичний підхід. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Політологія*. 2021. Вип. 20. С. 45–59. URL: <http://www.visnyk-political.kiev.ua/article/2021/20/1>.
2. Воронін Д.В. Міжпарламентська співпраця в системі міжнародних організацій: теоретичні основи і практичні аспекти. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. 2023. Вип. 30. С. 120–135. URL: <http://www.visnyk-karazin.kharkiv.ua/2023/30/3>.
3. Гаврилова Л.Ю. Міжпарламентські ініціативи як інструмент формування міжнародних політичних стратегій. *Науковий вісник Національного університету «Острозький економічний університет»*. 2022. Вип. 27. С. 140–155. URL: <http://www.nuos.scientificbulletin.ostromad.com/2022/27/7>.
4. Гончарук С.В. Міжпарламентська дипломатія в умовах глобалізації: сучасні тенденції та виклики. *Наукові праці Інституту держави і права імені В.М. Корецького*. 2022. Вип. 40. С. 112–126. URL: <http://www.institut-rights.kiev.ua/articles/2022/40/4>.
5. Євсєєва О.І. Теоретичні засади міжпарламентської співпраці в контексті міжнародної політики. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2019. Вип. 15. С. 78–92. URL: <http://www.apir.kiev.ua/2019/15/7>.
6. Задорожний М.П. Роль парламентських асамблей у формуванні глобальної політики: порівняльний аналіз. *Політичний вісник*. 2021. Вип. 14. С. 102–117. URL: <http://www.political-voice.kiev.ua/2021/14/2>.
7. Коваль В.С. Вплив міжпарламентської взаємодії на формування глобальних політичних норм. *Політичний менеджмент*. 2020. Вип. 12. С. 95–104. URL: <http://www.politicalmanagement.kiev.ua/2020/12/2>.
8. Кулініч О.М. Міжпарламентська дипломатія як фактор впливу на міжнародні конфлікти. *Вісник дипломатії та міжнародних відносин*. 2020. Вип. 22. С. 85–99. URL: <http://www.diplomatic-voice.kiev.ua/2020/22/6>.
9. Лаврова М.П. Роль національних парламентів у формуванні міжнародних стандартів: досвід України. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2021. Вип. 28. С. 134–148. URL: <http://www.visnyk-nads.gov.ua/2021/28/9>.
10. Мельниченко Ю.О. Міжпарламентська співпраця та її вплив на міжнародні відносини: український контекст. *Науковий вісник Одеського національного університету*. 2022. Вип. 22. С. 88–102. URL: <http://www.scientificbulletin.od.ua/2022/22/5>.
11. Петренко І.В. Інститут міжпарламентської співпраці у контексті європейської інтеграції: перспективи для України. *Європейський вісник*. 2021. Вип. 18. С. 65–79. URL: <http://www.european-voice.kiev.ua/2021/18/3>.
12. Сидоренко Н.А. Міжпарламентські відносини як інструмент міжнародної політики: теоретичні та практичні аспекти. *Журнал міжнародних відносин і права*. 2020. Вип. 13. С. 56–69. URL: <http://www.journal-mip.kiev.ua/2020/13/6>.
13. Тимченко О.Г. Взаємодія міжпарламентських інститутів та їх роль у формуванні глобальної політики. *Науковий вісник Львівського університету права*. 2021. Вип. 17. С. 101–115. URL: <http://www.lul-law.scientificbulletin.ua/2021/17/8>.
14. Чорний І.Б. Інститут міжпарламентської співпраці в контексті глобальних викликів: нові тенденції. *Науковий вісник Чернівецького національного університету*. 2022. Вип. 19. С. 77–89. URL: <http://www.cnvu.scientificbulletin.chernivtsi.ua/2022/19/4>.
15. Шевченко В.Б. Парламентські платформи і їх вплив на міжнародні політичні процеси. *Політологічні дослідження*. 2022. Вип. 29. С. 90–105. URL: <http://www.politicalresearch.kiev.ua/2022/29/4>.

**Bohdanova V.O. THE ROLE OF INTERPARLIAMENTARY COOPERATION
IN THE FORMATION OF INTERNATIONAL POLICY: THEORETICAL ANALYSIS
AND PRACTICAL SIGNIFICANCE**

The article emphasizes that interparliamentary cooperation plays a key role in the formation of international politics, giving parliamentarians the opportunity to influence global processes and contribute to the resolution of important international issues. Thanks to such cooperation, national parliaments are able to actively participate in the development and implementation of international policies, ensuring their effectiveness and coherence at the global level. The study found that the challenges facing international parliamentary organizations include the diversity of political systems, cultural differences, geopolitical conflicts, insufficient institutional capacity and the influence of national interests. At the same time, it was emphasized that measures to strengthen institutional mechanisms, strengthen dialogue and cooperation, use digital technologies, promote democratic values, and involve civil society in the process of international policy formation are promising to overcome these challenges. It is emphasized that one of the key features of interparliamentary cooperation is its ability to be a flexible tool for responding to new challenges of international politics.

It is important that the development of interparliamentary cooperation, which is based on dialogue, training and exchange of experience, contributes to increasing the effectiveness of international politics, strengthening democratic institutions and creating conditions for a more harmonious coexistence of states on the world stage. However, in order to achieve maximum results, it is necessary to continue to improve cooperation mechanisms, taking into account modern challenges and realities of global politics.

It is concluded that the role of inter-parliamentary cooperation in the formation of international policy is extremely important, as it provides a platform for discussion and agreement of positions on key issues of global importance. In particular, international parliamentary assemblies and forums are effective tools for developing joint approaches to solving problems such as peace and security, economic development, protection of human rights, and environmental sustainability.

Key words: *cooperation mechanisms, interparliamentary cooperation, international politics, interparliamentary interaction, parliamentary institutions, parliament, challenges, decision making.*